

Posam. številka Din 1.50
četrtkova in sobotna številka Din 1.50
NARODNI LIST (četrtkova številka)

TABOR

(NARODNI LIST)

Posam. številka Din 1.50
četrtkova in sobotna številka Din 1.50
UREDNIŠTVO Tabora je v Mariboru, Jurčičeva ulica 4, 1. nadstropje.
Telofon: 255-555
UPRAVA je v Jurčičevi ulici št. 4
prihodnje desno. — Telefon št. 24
SRS poštna številka račun za "Tabor"
11.767, za "Narodni list" 12.653.
Na naročila brez denarja se ne sprejema. Inerentne cene po dogovoru.

Leto: IV (II). Maribor, četrtek 31. maja 1923. Štev.: 121 (22).

Razveseljiva znamenja.

Maribor, 30. maja.
Misel naprednega bloka prodira vse globlje v naše domače politično življenje. Bavijo se ž njo pristaši in nasprotniki te misli. Nedvomno je, da je danes ogromna večina naprednega prebivalstva v Sloveniji, zlasti tudi naprednega kmečkoga ljudstva, za enotno napredno fronto, in da je bilo do nedavna nasprotniki najti le še v posameznih množah, ki so se bagrizli v smešno trditev, da bi bila na pr. s skupnim delom demokratov in pristašev Samostojne kmetijske stranke o-skrnjena prava kmetijska misel, ter da bi ne imel tak napredni blok nobene idejne, miselne podlage. Življenje samo pa dokazuje ravno nasprotno.
Ni dvoma, da je živa kmečka misel ntelešena baš v demokratični stranki. 400 tisoč glasov pri zadnjih volitvah demokratiška stranka ni mogla dobiti od nikoder drugod, nego po ogromni večini iz kmetijskih vrst. Saj je program stranke predvsem kmetijski in je le varanje ljudstva, da je demokratiška stranka zastopnica kapitalizma. Klerikalci in drugi nasprotniki prave demokracije so si postavili kot svojo nalogo, da skušajo osovražiti pri ljudstvu demokrate kot zastopnike velekapitala, dočim je resnica, da se najdejo najtežji kapitalisti baš v vrstah klerikalne in drugih nazadnjaških strank.
Sebe in slovensko kmetijsko ljudstvo vira torej vsakdo, kdor trdi, da so med strankami, ki prihajajo v poštev za ustvaritev naprednega bloka, tako globoke idejne, miselne razlike, da je sodelovanje ali celo združitve nemogoča. Ljudstvo to dpmo vidi in kamorkoli pridete med naše napredne kmete raznih starih, povsod najdete enodušno odobranje napredne skupnosti.
Podlaga vsemu političnemu delu je kulturno in gospodarsko delo. Zakaj je baš to zadnje čase utrpelo mnogo na svojem razmahu? Zato, ker so si stali glavni delavci v teh panogah čarodnega življenja politično razcepljeni naproti. Dočim se je svoj čas, ko smo imeli samo eno napredno stranko pod imenom narodne stranke, na kulturnem in gospodarskem polju storilo ogromno delo, danes zastaja prosvetno in recimo združeno gospodarsko delo, ker demokrat in samostojnost gledata ljubosumno drug na drugega in vsled tega ni volje in odločnosti za delo. Ali mar ni že tu podana miselnost ali idejna podlaga za skupen, enoten boj proti klerikalizmu, ali pa ni baš tu obenem podana idejna podlaga za reševanje velikih nalog na prosvetnem, gospodarskem in socialnem polju, za udeleževanje živega idejnega programa? Uspehi dela na teh poljih bodo merodajni končno tudi za uspehe na političnem polju, za uspehe v veliki odločilni borbi proti nazadnjaštvu ali reakciji, bo dala da se pojavlja ista v obliki klerikalizma, nemškutarstva ali katerikoli drugi.
Razveseljivo je, da so si prisvojili danes idejo napredne združitve že tudi oni, ki so do nedavna gledali nanjo še z dvomi. Razveseljivo je zlasti, da je začela ta misel prodirati tudi vedno globlje v vrste prvakov samostojne kmetijske stranke. Vrše se dogovori med zastopniki demokratov in drugih naprednih strank in reči smemo, da nas dozdajni rezultati povsem zadovoljujejo. Ako ne pride kaj izrednega, bomo stali pri prihodnjih volitvah na prednjiaki cele Slovenije na enotni bazi, bomo skupno udarili skupnega sovražnika in tako pričeli novo resno politiko realne, resničnega življenja.

Huda notranja borba v radikalnem klubu.

Beograd, 30. maja. Pričakovati je bilo, da se bo vlada preosnovala, kakor hitro bo skupščina konstituirana. To pa se ni zgodilo, četudi se zatrjuje, da odločuje o imenovanju novih ministrov g. Pašić sam. Tokrat je število kandidatov veliko večje kot kdaj poprej. Za kulisa mi se vrši tako oster boj za ministrske stolčke, da je moral celo g. Pašić poseči vmes. Znano je, da so mnogi člani radikalnega kluba izrazili željo, naj bi gosp. Pašić ne imenoval novih ministrov, preden se ni posvetoval o tem s klubom. Drugi gredo celo tako daleč, da sme g. Pašić imenovati ednole one, ki jih klub predlaga. Dva ministrska portfelja sta prazna že izza časa, ko je nastopila samoradikalna vlada in sicer trgovinsko in

poljedelsko ministrstvo. Ministrstvo agrarne reforme je postalo prazno po demisiiji Krste Miletiča, ministrstvo verpačaka ministra, odkar je Ljuba Jovanović predsednik skupščine. Sle-hnje imenovano ministrstvo je bilo ukaznim potem podrejeno ministru socialne politike g. dr. Periću.
Če bo vlado g. Pašića zapustil še minister Vujičić — in to je skoraj gotovo — bo na razpolago pet praznih ministrskih stolčkov. Število kandidatov je — kot rečeno — nenavadno visoko, vendar pa so sigurne samo tri kandidature: dr. Janjić, dr. Kojić in Velja Popović. Za ostali dve mesti se bje oster boj in ni izključeno, da bo rekonstrukcija izvršena šele koncem tega tedna.

„Wenn die Deutschen wieder ans Ruder kommen.“

Ptuj, 25. maja.
Te krilate besede stoji med drugimi groznjami in psokkami zapisane na anonimni dopisnici, koje je te dni prejel ptujski slovenski trgovec od nemške strani. Prejel je je po znanih ptujskih dogodkih dne 19. maja tega leta.
Kaj se je zgodilo dne 19. maja v Ptuj? Nič drugega ni bilo, kakor da je nemška in nemškutarška predržnost prirastala do vrhunca. Nemška iredenta se je čutila po dobljenem nemškutarskem mandatu tako močna in silna, da misli, da so se povrnila časi bivše Avstrije in da je spet na vrhu težka in kruta nemška pest, ki bo padala na skrivljene hrbte Slovencev, ako ne bodo poslušni gospodstvalželjni nemškutarji.

Turki se odcepijo od Radičevega bloka?

Beograd, 30. maja. Muslimanski klub nadaljuje svoja posvetovanja. Včerajšnja seja je trajala od 10. do 13. ure. V splošnem se je izvedelo le toliko, da muslimanski klub z dr. Spahom na čelu ni več v zvezi s federalističnim blokom Radič-Korošec, ampak odločuje o svojem stališču popolnoma nezavisno. K temu ga je prisililo ponovno in poostreno preganjanje Spahovcev v Bosni in Hercegovini. Spahov klub bo izdal komunikacije, v katerem bo označil svoje stališče.
Vsekakor je njegov položaj v skupščini zelo težaven in negotov. V Beogradu

glasujejo muslimani za vlado, v Sarajevu pa jih smatrajo za opozicionalce in temu primerno postopajo z njimi. To jih je napotilo, da so oddali prazne glasovnice pri volitvi skupščinskega predsednika. Med njimi je skupina poslancev, ki delajo na to, da bi stranka zapustila Beograd, dočim je druga skupina mnenja, da bi to še bolj otežkočilo njen položaj v Bosni. Klub je včeraj popolnoma imenoval svoje kandidate za parlamentarne odseke, ki bodo izvoljeni na današnji seji.

Očividni in poznalec ptujskih razmer nam poročajo o obnašanju Nemcev in nemščurjev sledeče: Že dolgo smo opazovali, kako zelo je zrasla nemška oholost, posebno pod Hribarjevimi vladanji, so Nemci dvignili glave ter pričeli brskirati in izživati Slovence javno in povsodi. Ob volitvah je predržnost ptujake nemškutarije šla tako daleč, da se je par avtomobilov, ki so jih dali ptujski Nemci in nemščurji na razpolago, vozilo po celem kraju. V teh avtomobilih so sedeli znani ptujski kandidati Sprucehina, Steudte in Fürtner. Tem so se pridružili še ključavničar Scheichenbauer, oba apotekarja Molitor in Behrbalg, dalje Matznov zet Scharrer in še mnogo drugih. Prelazili so Slovenske gorice, cele Haloze, Dravsko polje in celo v Prekmurje so se podali. Delili so denar in plakate, na katerih so klicali prednje dobre čase nazaj ter agitirali za nemško stranko. Vsakega prejšnjega privrženca izpod Ormigovih časov so obiskali ter ga tako dolgo pripravirali, da je stopil spet v nemškutarstvo vrste. Svoje hlapce so odpuščali odnosi grozili z odpustitvijo, ako ne volijo nemške skrujice. Zunaj po deželi so govorili v lepi slovensčini, a ko so prišli v Ptuj, niso znali besedice več slovenski. Mirno trdimo, da so s svojimi objubami — kakor ob časi koroškega plebiscita — zapeljali naše slovenske volilce v svoj tabor ter tako dosegli svoj nemškutarški mandat. Ti nemškutarški agitatorji so objubljali ljudem, da se povrnejo spet časi pred vojno, ako bodo volili z Nemci, zrdili so Slovence, Srbe in Hrvate ter hujskali proti naši državi upravi, češ, takrat ko smo bili mi Nemci na povrhju, bilo je dobro in spet bo dobro, če boste nas volili, saj vidite, da se vam pod Srbi slabo godi in še slabejša bo.

Generalna stavka v Poruhrju.

Köln, 29. maja. Glasovi poročila »Kölnische Zeitung« iz Gelsenkirchena je vse delavstvo prenehalo z delom. Vsi rudarji praznujejo.
Gelsenkirchen, 29. maja. Generalna stavka je izvedena v celem okraju razun ene jame. Tisoči delavstva valovijo skozi mesto, ki je še vedno v rokah komunistov.
Pochum, 29. maja. Mesto je od nedelje brez plina. Ustavili so tudi dobavo vode, ker vodovodi ne morejo vzdržati obratovanja.
Essen, 29. maja. Včeraj je prišlo povno to draginjskih kravalov. Pred tr

govinska z ž vili so se nabrali ogromne množice ljudstva. Ze popoldne je bilo v vsah trgovinah vse razprodano.
Mannheim, 29. maja. Gpravko tovarna badenske anilinske in soda industrije so danes zasedli Francozi.
Düsseldorf, 29. maja. Zastopnik vladnega predsednika, višji vladni svetnik Luttebeck, je bil včeraj od Francozov aretiran in prepeljan v Ehrenfeldovo ječo.
Dortmund, 29. maja. Komunisti so napadli avtomobil, ki je vozil policijo. En stražnik je ubit, 7 težko ranjenih.

Ker je šel Hribar Nemcem in nemščurjem na roko, so si dovoljevali vse različne prireditve, kjer so se navduševali in delali bojne narte zoper nas Slovence in našo državo. Če se Slovenci spomni na prevrat nazaj, tedaj ko so priliznjeno in potuhnjeno lazili okoli Slovencev in nekateri slovenske voditelje res premotili, da so jim verjeli in jih branili, pa vidi sedanje nemško izživanje, ne more drugace, kakor da proklanja slovensko slabost in popustljivost, ki je nam Slovencev že toliko škodovala.
V soboto dne 19. majnika pa je bil vrhunec nemške predržnosti in izživanja. Samonemski plakati so naznanjali 60-letnico Pottauer Männer-Gesangvereina, koncert in komerz. Izdali so samonemski program in ga pošiljali kot valilo na vse Nemce in nemškutarje po Ptuj, po Sloveniji in celo v Nemško Avstrijo so poklicali Hackenkreuzlerje,

Zdravstveno stanje kralja.

Beograd, 30. maja. Zdravstveno stanje Nj. Vel. kralja se je znatno zboljšalo. Zdravniki pravijo, da bo mogel kralj že čez 2 ali 3 dni zapustiti sobo.

Zastopniki Bleerove skupine v Beogradu

Beograd, 30. maja. Semkaj so dospeli iz Newyorka zastopniki bančne skupine Bleer. Njihov prihod razlagajo v zvezi z izplačilom drugega obroka dolarskega posojila, ki iznaša 10 milijonov dolarjev.

Razpuščena nemška društva v Šleziji.

Praga, 30. maja. »Prager Tagblatt« poroča, da je deželna vlada v Šleziji razdustila 16 nemških društev, katerih pravila niso v skladu z zakonskimi predpisi.

Zaupnica francoski vladi.

Pariz, 29. maja. V današnji seji poslanske zbornice je posl. Tardieu ostro kritiziral postopanje Poincaréja v ruhrskem vprašanju. Trdil je, da prinaša zasedba državi izgubo. Poincaré je izjavil, da je bila zasedba skozi več mesecev najnatannejše pripravljena. Dasi ga Tardieu neprestano v časopisih napada, ima ob občutek, da dela za blagor Francije. Stavil je vprašanje zaupanja. Pri glasovanju je bilo odanih za ruhrsko kreditno predlogo 505, proti 67 glasov.

Sanacija Avstrije.

Dunaj, 29. maja. Pol. Korrespondenzer javlja, da se pod generalni komisar dr. Zimmermann na pobudno skupino Morgan in angleškega bančnega koncerna jutri zvečer v London, kjer bo imel razgovore o definitivni določitvi prospekta za avstrijsko posojilo.

Zločin v Barceloni.

Barcelona, 29. maja. Med nogometno tekmo je vdrila skupina neznancev na igrišče in oddala strele zoper delavce, ki pripadajo meščanski gardi in ki so proti sklepom stavkovnega odbora v pristanišču delali. Dve osebi ste mrtvi, 5 ranjenih

BORZA.

Curli, 30. maja. (Izv.) Prilozca. Pariz 36.75, Beograd 6.—, London 25.61, Berlin 0.0091, Praga 16.53, Milan 26.42, Newyork 545.25, Dunaj 0.0078 1/4, žig. K 0.0078 1/4, Budimpešta 0.10%, Varšava 0.0097, Sofija 5.60.
Zagreb. (Izv.) Sklepni tečaj. Pariz 600—600 1/4, Svica 1662—1670, London 425—426, Berlin 0.1515—0.1515 1/4, Dunaj 0.1300—0.1312 1/4, Praga 275—276, Milan 436—438, Newyork 91—91 1/4, Budimpešta 1.65—1.76%, Bukarešta 47—48.

Nosite **Dalma**

kačuk petel **kačuk poplate!**

Elastično hodanje. Zastita protiv vlage.

V gostilni Lacheiner, Frankopanova ul. 39
se vrši dne 31. maja 1923

vrtni koncert

železničarske godbe „Drava“ pod vodstvom g. Skačaja.
Začetek ob 1/16. uri.
Za obilen obisk se priporoča
1071 **gostilničar.**

Gonilni jermeni

priznane najbolje vrste, se dobijo v vseh širinah po zmazanju 6-8 cenah pri 1046

IV. KRAVOS
Aleksandrova cesta 11.

ZAHVALA.

Za mnogobrojne dokaze srčnega sočutja povodom pridojke izgube našega ljubljene sina in brata, gospoda

KARLA LEVART

izrekamo vsem najpričnejšo zahvalo. Osebite se zahvaljujemo g. dr. Franzu, nameščencem njegovega podjetja, cenji poštnemu uradništvu in vsem srodnikom, prijateljem in znanam za darovane krasne vence in za mnogobrojno udeležbo na njega zadnji poti.

Maribor, dne 29. maja 1923.

1068 **Rodbina Karl Levart.**

Novo! **Novo!**

Dežni plašči

od 450 Din. naprej, najnovejši vzorec, pravkar došli. Velika izbira perila, klobukov, čevljev, dežnikov, palc, nahrbtnikov in sandal po konkurenčni ceni pri 2595

JAKUBU LAH, Maribor, Glavni trg 2.

Manjša vila

z nekoliko zemljišča se kupi v Mariboru ali v neposredni bližini za ceno 1-2 milijona kron. Ponudbe na pisarno dr. Triller-dr. Treo, Ljubljana.

1048 3-2

Pohišto

za spalnice, obednice in gospeke sobe, pisarne in kuhinjske opreme, matraee, vložke, stole, otomane, zastole i. t. d. prodaja vsled pomanjkanja prostora

Lastni izdelki! zelo po ceni **Lastni izdelki!**

Produktivna zadruga mizarjskih mojstrov v Mariboru r. z. z. o. z., Grajski trg 3
8-2 Telefon 341. 1039

Zapotovanje!

Za potovanje:

Kovčki, torbice, nahrbtniki v raznih oblikah na izbiro pri

IV. KRAVOS 1045
Maribor, Aleksandrova c. 13.

Podpirajte slovenske tvrdke!

Velika zaloga

cementa, traverz, železa in dr.

po ugodnih cenah. 2576

Pinter & Lenard, Maribor.

Mala oznanila.

V službo sprejme večja tovarna samskega, treznega in zanesljivega električarja, izučena ključavničarja ali mehanika, ki ima oblastno potrjeno zmožnost nadziranja elekta, naprave visoke napetosti, se razume izvrstno na nje vod in napravo razsvetljave, dalje na popravila elektr. motorjev ter na izvršitev visokih instalacij. Po preizkušnji je služba trajna in plača dobra. Pismenim ponudbam je priložiti prepise spričeval ter natanke navesti dosedanje službovanje. Istotako zahtevke glede plače. Ponudbe je vpsolati pod "Tovarna 777", Maribor, poštnoležje, glavna posta. 1061 3-1

Kuharica, večja vsakega dela, želi mesta v Mariboru ali v bližnji okolici, najraje pri boljši privatni družini. Ponudbe z navedbo plače pod "Zanesljivost" na upravo lista. 1064 2-1

Osej in oslica z vprego po D 1000 takoj na prodaj. Naložitev pove uprava. 1063

Bele obleke, bluze, moške obleke, in raznoterosti na prodaj. Cankarjeva ul. št. 8, II. nad., vrata 8. 1063 5-1

Na hrano se sprejmeta dva gospoda Splavarska ul. 7, na dvorišču 12. 1066

Vinotoč pod vojo pri Ježeru Fleischhacker v Jelenčah. 10 minut od železniške postaje Pesnica ob državni cesti. 1061

15 orlov travnika, tik ob mestu, se odda v najem. Ponudbe pod št. 1069 na upravo "Tahora". 1069

Klaviroje in pianine kupujem. Ponudbe z oznako marke, cene in dolžesti klavirja na S. F. Cop, Zagreb, Mrzovičeva ul. broj 12, III. nadst. 1032 3-2

Slavenska banka d. d., Zagreb

Podružnica Maribor,

Aleksandrova cesta št. 11

Delniška glavniča in rezerve
Din 50,000.000

Vloge čez Din 125,000.000

Podružnice:

Beograd, Bjelovar, Brod n/S., Celje, Dubrovnik, Gornja Radgona, Kranj, Ljubljana, Murska Sobota, Osijek, Sarajevo, Sombor, Sušak, Sibenik, Velikovec, Vršac.

EKSPozITURE:

Rogaška Slatina (sezonska), Škofja Loka, Jesenice.

Agencija: Buenos Aires, Rosario de Santa Fe.

AFILIACIJE:

Ljubljana: Slovenska banka.
Split: Jugoslavenska industrijska banka d. d.
Budapest: Balkan Bank r. t. Vazcl utca 35.
Wien I.: Bankhaus Milan Robert Alexander, Augustinerstrasse 8. 453 44-1

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje

VABILO

občni zbor

Posojilnice v Framu, registrov. zadruga z neomejeno zavezo

ki se vrši

dne 10. junija 1923 ob 15. uri popoldne v posojilniški sobi.

DNEVNI RED:

1. Paročilo ravnateljstva in nadzorstva.
2. Odobritev računskega zaključka za leto 1922.
3. Slučajnosti.

1065 **Ravnateljstvo.**

Najboljše in najcenejše

pa tudi najlepše blago za obleke, kakor sukno, hlačovina, volneno blago, plevina, cefir, sifon, platno, izgotovljene obleke, srajce, predpasniki, nogavice, robat, odeja itd. se dobi prvovrstno pri

I. N. Šoštaric, Maribor
Aleksandrova cesta št. 13.

ARKO LIQUEUR TRIPLE SEC